

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Praesvmtio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

in facto. ff. de verb. signific. l. bonæ fidei. quæ semper præsumitur, nisi probetur in contrarium.

7 POSSESSIO naturaliter interrumpitur, per maris, vel fluminis inundationem, vel occupationem fundi, per violentam deiectionem, si res à possessore furioso sublata est. l. naturaliter ff. de vsuc. vel si quomodocunque amissa est, vel possessor habuit animum deferendi rem. ff. de ser. urb. præ. l. si ædes.

8 PRÆSCRIPTIO civiliter interrumpitur octo modis, de quibus agitur, non in conscientia, sed in exteriori foro. Vide Tab. ver. eodem. §. 16.

9 QVICUNQUE potest proprio nomine possidere, potest præscribere, non autem qui alieno nomine possidet c. si diligenti eod. Et precarie possidentes non possunt præscribere per quodcunque tempus possederint. c. clerici. 16. quæstio. 3.

Item coloni. in dicto capitul. clerici. & sequenti. Item usufructuarius. §. fructuarius. Instituitur per quas perso. no. ac. Item nec creditor præscribit pignus. l. nec creditores. C. de pig. act. quia tales prædicti alieno nomine possident. Vnde si post ceterum annos possit probare aliquod tuo nomine possessum, præscriptio non curret.

10 IN multis etiam casibus non currit præscriptio, etiam quod non interrumpatur. Primo tempore prælati, qui malè alienavit rem ecclesiæ. canon. si sacerdos. 16. quæstio. 3. Secundo, tempore vacationis ecclesiæ, capitul. 1. & c. de quarta. eo. Tertiò, si prælati eius est hæreticus, quia tunc quasi vacare intelligitur, & procurator, vel œconomus à prælato constitutus agere non potest. in cler. procuratorem de procura. Quarto, tempore schismatis. eod. capitul. cum nobis. capitul. quia diligentia. de electio. Quintò, tempore excommunicationis ipsius prælati, vel suspensionis. c. quia diuersitatem. de præbend. Sextò, contra eum qui est in ætate pupillari. C. in quib. caus. res in integr. non est ne. l. fin. Item quando quis

est in potestate patris. C. de bonis quæ liberis l. quæcunque. Item non currit tempore matrimonij contra uxorem, quæ agere non potest, quò ad dotem repetendam, & c. C. de iure dotium. l. in rebus. Item quando quis iusta causa impeditus agere non potest. c. ex ratione. de appella. & est generalis regula, quia talis non est in culpa negligentie, propter quam admittitur præscriptio.

11 NON currit præscriptio contra eum, qui diu aliquid sine causa soluit. C. de agri. & cens. l. litibus impoñentes. & capitul. peruenit. de censib. Nec incipit currere præscriptio crediti, nisi finito termino, ut si Petrus tenetur Antonio. hinc ad annos decem soluere. C. ducatos, non incipit currere præscriptio, nisi finito decennio, qui erat solutionis terminus. C. de præscript. 30. vel 40. an. l. cum nouissimi. §. illud.

PRÆSUMPTIO.

PRÆSUMPTIO est duplex, una secundum canonistas, quæ secundum Gof. est alicuius facti dubij plena, quædoque semiplena probatio. At quia hæc ad forum exterius pertinet, iuristis relinquamus. Vide Tab. ibi in principio. Alia est secundum theologos, pertinens ad forum animæ, quæ secundum Thom. secunda secundæ. quæstio. 21. a. 1. videtur importare quandam immoderantiam spei, & est vitium, quo quis actu interiori, vel exteriori aggreditur opus excedens suam facultatem, quasi non excedat, & quia hoc contra rationem, & virtutem magnanimitatis est, ideo peccatum: ut si ignorant præsumat mederi corpora, docere, prædicare, & huiusmodi: & vniuersaliter facere, quod nescit. Vel si vitur potestate, vel iurisdicatione, quas non habet, sicut si acolytus præsumat legere epistolam cum manipulo, vel euangelium, & non iudex iudicare, vel secularis iudex iudicare clericos, & huiusmodi: vel si indignus præsumat facere, quæ ad dignos pertinent, ut communicare in peccato mor.

mortali, vel arguere alios cum sciat se alijs peiorem, vel conuersari cum mulieribus, & huiusmodi. Quando igitur talis presumptio iniuriam, vel damnum inferri alicui notabile, tunc mortale peccatum est: sicut si confessor ignorans praesumat audire confessiones, & medicus curare corpora, cum nesciat, vel si quis presumptuose se periculo exponit peccandi mortaliter, cõdicens nimis in seipso, videtur mortaliter peccare: quia si alios exponere periculo mortis corporalis, & spiritualis, est mortale, multo magis se ipsum.

¶ **ITEM** quando quis sperat à Deo aliquid consequi, quod non est possibile secundum diuinam legem, ut veniam peccatorum siue contritione, vel vitam beatam proprijs meritis, quia hoc derogat diuinae ordinationi, & est contra spiritum sanctum, cuius auxilium videtur spernere: idem mortale est, quod quidem peccatum ex inani gloria, secundum Gre. ex superbia ortum habet.

PRAEVARICATIO.

Praevaricatio est peccatum, quo quis a debito officio diuertit ad oppositum fouendum, ut actor ad fouendum reum, vel è contratio: quod est contra rationem rectam, & si fiat iniusto iudicio, aut aliàs in prauiudicium diuini, vel communis boni, aut proximi, mortale est ex suo genere, quia contra iustitiam. Remota autem iniuria, & damno, consideranda est ratio declinationis, quia posset esse talis, quod constitueret mortale, ut si quis propter lasciuia, vel huiusmodi praueuicator existat, aliàs erit veniale, secundum Caetan. ibi in summa, & bene.

PRIMI MOTVS.

Primi motus sensualitatis, qui naturales dicuntur, nec sequuntur imaginationem, carent peccato: quia non sunt in potestate voluntatis, ne veniant. Primi autem motus, qui non ex imperio rationis procedunt: tamen voluntas poterat impedire, possunt esse peccata: sed quia ratio super his

non habet plenũ dominiũ, idem non habent plenam rationem peccati, quod sit mortale: sed est veniale: si tamen ratio huic motui consentiret in re turpi, & mortali, mortale esset. Quomodo peccatum in sensualitate possit esse vide S. Tho. 2. sent. d. 24. q. 1. a. 1. & 2.

PRIVILEGIUM.

Privilegium dicitur quasi lex priuata, secundum Tho. secundum da secundum q. 96. a. 1. ad 1. secundum canones verò privilegium est, quando aliquid contra iura conceditur. c. privilegia. d. 3. Si verò aliquid cõceditur prater ius commune, quod sit sine alterius prauiudicio, dicitur beneficiũ, ut notat. Pa. de verb. sig. c. olim.

¶ **Q**UODDAM privilegium dicitur reale, ut quod ecclesiae, dignitati, ciuitati, vel loco, vel personis ratione loci, vel alicuius rei conceditur. c. cũ olim eo. & tale perpetuum est, cũ adhæreat rei, nisi fortè perimatur res. 25. q. 2. c. 1. vel nisi reuocetur ex causa. c. recolentes. de sta. mona. §. 1. Aliud est singulariter personale, ut quod alicui, vel aliquibus personis conceditur, certis, & proprijs nominibus expressis. ca. volentes. de offic. lega. & tale non egreditur personam, cui conceditur: nisi hoc exprimat. capit. constitutus. de concess. praebend. Et si conceditur ratione dignitatis, non vitur eo si aliam adipiscatur dignitatem. capit. bone. §. si. de postula. praelat. Aliud est communiter personale, quod conceditur personis, non expressis proprijs nominibus, sicut de privilegio minorum 25. annorum. in l. 1. ff. de minor. Aliud est singulariter personale, & communiter corporale, ut quod alicui collegio, vel vniuersitate conceditur sic, quod quilibet de illa vniuersitate eo possit vti. capitul. contingit. de sententia excommunicata. ut sunt privilegia praedicatoribus, & minoribus concessa. Item aliud est communiter corporale, ut id, quo solum communitas se iuuare potest, & non singularis persona, ut in c. qui manumittitur. 22. quæstione secunda, & talia dicuntur corporalia.